

Zô mor een baggeraer? (Dêel 4. Slot.)

(Vervolleg van 'n relaas van Daon Groeneveld uit 1987)

Op z'n 65e is tie mè pensjoen gegaon en nae die tijd kon die z'n aage hêemel aan z'n vrouw en z'n hobby gaon wije. Van z'n hobby (medelbouw) zijn d'r in ons durrep pracht-exemplaore te bekijke. D'r staot in 't Slierechs meseum 'n weunwaoge en in 't Nasjenaole Baggermeseum is de welbekende arwtemeule van hum hand, trewaail d'r laeter op verzoek nog is 'n meule in waareking wier gesteld. In z'n gezellige weunkaomer in 't bejaerdehuis sting 'n draaiurregel, waer echte meziek uitkwam, 'n grôte zaailbôt stong voor 't raomd en die kò je op driehôg van de straet af goed zat zien staon. Vedders sting d'r nog 'n baggermeule en netuulijk de bekende schiepies in 'n fles. 't Was aamel in de waarekelôoze tijd begonne. In de winter dan was t'r gêen slag waarek te doen, dus stikte je van de vrije tijd. Van aalles kon Daon gebruike: ouwe wekkers, schroefies, boutjies, moerties, stuksie houtafval, teveul om op te noeme. As 't mor niks kosttende dan kò je 't bij hum kwijt, want geld om wat te kôpe was t'r nie. Met êenvouwige gerêdschappies en 'n engelegeduld wiere de losse onderdêeltjes ampart gemaekt om laeter mè mekaor tot êen gehêel te worre gevurremd. 'n Aerepelschilmessie, 'n paor ouwe vijltjes en 'n schaojie en netuulijk 'n potjie houtlijm wazze zô 'n bietjie z'n êênigste hullepmiddele. Aan d'n êeste baggermeule het ie bekant 40 jaer gewaarekt. Vernaomelijk op 't vaetebanksie in 't schuurtie bij moeders thuis. Voor de Belze firmao Akkermans en Verhaore maokten die 'n schaoimedellechie van 'n meulentjie van hullies. Voor de moeite kreeg tie 'n kissie goeje segaore en dat rôkertie kostten 'm bekant z'n waarekelôoshaidsuitkering. Op de aarebaaiersbeurs vonge ze 't mor raor dat 'n steuntrekker zukke segaore kon rôoke, daer wouwe ze wel is meer van wete. Ze doche dat ie ze mè zwart waareke hà verdiend. Viao Akkermanne kwam d'r gelukkig 'n briefie met 'n verklaoring dat ie de segaore voor de moeite van 't maoke van 't meulentjie hà gekrege en in ieder geval gêen geld. Op zô 'n mement dan voelde je je aage wel verraeje. Ja, ok toen was t'r veul afgunst tusse de mense onderling, hoe aarem ovve ze aamel wazze. 't Meulentjie van Akkermanne het op de Wereldtentôonstelling in 1936 nog 'n eervolle prijs behaold, speciaol omdat 't hêelemael handwaarek was.

Op 't fietsie

Deur z'n hobby kwam Daon mè veul mense in contact en hêel prettige herinneringe bewaorden die veraal aan Jas de Bruin, ok 'n hobbyist in hart en niere. Jas was echt 'n man mè gouwe handjies, hij hà nooit van z'n leve op 't baggerwaarek gezete en toch maokten die de mooiste medelle. Wat of hum ôoge zagge, dat maakte z'n hande. In de crisisjaere gonge ze saome op 't fietsie naer Rotterdam om in 't schiepvaertmeseum ideeë op te doen. Je mos wel op de fiets, want cente voor de traain of de Fop Smitbôt die hà je dôdêenvouwig nie.

Teleurstelling en bewondering

Sund z'n 18e was Daon al lid van d'n bond. Piet Vleugel broch 'm aan en Teun Nieuwpoort die schreef 'm in. Jan van 't Hof uit Dordt was toe bode en die kwam bij moeders de contrebusie ophaole. As ie waareklôos was dan kreeg ie as lid van d'n bond 3 gulde uitkering in de week. Uitbetaoling vong gewoon in de ope lucht plaets, achter 'n hoksie waer ie kon schuile as 't regende. Reint Laon was de man van d'n bond die dien uitkering verstrekte, mor je kon nie langer dan 6 weke per jaer steun trekke. As Daon gêen 'aanvaering' mè toemaolig vakbonsbestuurder Bassie Bons zou hebbe gehad, dan was tie op dat mement host 75 jaer lid. Hij kreeg ruzie mè Bassies over een centekwestie. Thuisgekemme van 'n kerrewaai in Duitsland wou die Duitse Marreke omwissele, mor dà lukte nie omdat 't geld 'besmet' wier verklaord. Toe Bons hum nie wou hellepe, is Daon naer 'n kentoer in Dordt op 't Beverwijksplaaen gegaon en daer kreeg tie uitaaindelijk voor mekaor dat 't geld omgewisseld wier. Laeter het ie de kwestie nog is mè Basse besproke en het tie

z'n aaige weer as lid van d'n bond laete inschrijve. Bij waarekgevers was deur de jaere heen ok wel bekend wie d'r wel of gêên lid was van de orgaonisaosie. As ie waarekelôôs was è je gong bij zô 'n baosie om waarek vraege en hij vroog: "Bè jij lid van d'n bond?" dan mos ie dikkels zat liege en zegge dà je gêên lid was, omdà je 't baontjie anders wel op ie buik kon schrijve. Zô raakte je in d'n êêne baos teleurgesteld, trewaail ie voor d'n aore juist weer bewondering kreeg.

Nie durreve denke...

In Huize Paarekzicht haol Daon herinneringe op en vertel nog dat ie weet van 'n meule met 'n houte ladder en 'n stuurmannechie die 't kompas leeg dronk met 'n limenaoderietjie. Van de koksmaotjies die nog in d'r korte broek voor hêêl de ploeg aan boord 't ete mosse koke. Bij d'n êêne zat 't zand nog in de groentes en de vollegende zette de aerepel op en gong zwemme. Nou je snap wel waffere puree dà me toe te ete kreges. De bemanning die corrigeerde de jonges wel, 't was vaok 'n harde leerschool en d'r viel nogaal ís 'n klap, as worde tekort schote. Onderin de schepe stinge lange banke in 't kombuis. Op 'n keer zette zô 'n koksie 'n bord pap op de bank en prompt dat 'r êên middenin gong zitte. Dat jong lachte z'n aaige netuulijk de hêêle week host een ongeluk, omdat ie d'r dan ok is êên in de maoling hà genome. De knaopies mosse toch wel hard aanpôôte, ete koke, inkôôpe van de boodschoppe, de verblijve schôônhouwe en azze ze gek genogt wazze ok nog kooi schudde. Ja, de schippers wazze nie kaainderachtig in die tijd. Klaos Prins die hiew 'n zekere Draopers, die toe nò mor 'n snotneus was, is overboord en zee: "Je braonie wà minder, anders laet ik ie los." 't Was 'n harde tijd en lijkt wel of die tijd weer trugkomt, de hêêle wêreld om ons hene is aan 't verharde. Saon Verhoef die zeet aaltijd: "De wêreld zel borste an leuges en bedrog" en tot nou toe mot ik hum wel een bietjie gelijk geve. Z'n leve overziend is Daon toch wel dankbaor. Hij het veul geluk gehad, twêê ôôrlogge overleefd, 'n schat van 'n lieve vrouw gehad waermee die 66 jaer 't leve hê magge dêêle, 'n goeje gezondhaaid en op z'n oude dag nog 'n goed geheuge en 'n heldere gêêst. Ok over de verzurreging in 't bejaerdehuis is tie aareg te spreke en aaindigt met de worde: "Wie zou dat in mijn jeugd hebbe durreve denke?"

Kaorel en Huib

P.S. 't Aalderleste nieuws, zôôas de stambôôm van de familie De Wit, Van Hoek en ok nog die van Groenewege en Hofman (Baon-Hofman), is te vinge op de website van de verêêniging: www.historie-sliedrecht.nl